Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannecer*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 239. Brașov, Mercurĭ 30 Octomvre (11 Noemvre) 1896.

O perfidă interpretare.

Era pe-aci sĕ trecem cu vederea declarația ce a făcut'o raportorul diarului german „Allg. Zeitung" privitor la modul în care a fost convocată de rêndul acesta conferența electorală a Sașilor, numită de ei „Sachsentag". Un articul însĕ scris cu mult bun simț și c'o justă îngrijire pentru conservarea posiției principiare în lupta naționalităților contra terorismului, care se încercă sĕ le denege dreptul de a-se grupa naționalicesce, și publicat în „Kronstädter Zeitung" din loc, ne-a atras atențiunea asupra posiției, ce a luat'o raportorul lui „Allg. Zeitung" în cestiunea acésta importantă.

Numitul raportor declară adecă, că „Sachsentag"-ul a trebuit sĕ fiă conchiămat, ca adunare electorală, „fără deosebire de naționalitate și confesiune", fiind-că așa ar pretinde legile esistente; el se face naiv și întrébă, care este legea, ce ar da dreptul sĕ se convóce o conferență pur națională săsescă, și afirmă, c'o îndrăsnélă ce te uimesce, că „legea electorală ungurescă nu cunósce nicĭ o grupare de partid după naționalitate și confesiune".

Cu drept cuvênt se scandaliséză organul Sașilor „verdĭ" din loc în fața unei astfel de afirmărĭ, prin care nu se dice nicĭ mai mult, nicĭ mai puțin, decât că pentru popórele nemaghiare dreptul de grupare națională nicĭ că esistă.

Cetitorii noștri sciu, carĭ sunt vederile nóstre în privința acésta. Ele au fost desfășurate și în recursul înaintat în contra oprirei întrunirei nóstre electorale din Brașov, și în Declarația-Protest a Românilor brașovenĭ.

Apucătura sofistică a raportorului gazetei germane, prin care vré sĕ denege simplu esistența a tot ce nu este anume specificat în legea electorală ungurescă, se póte nimici simplu prin afirmarea a contrario, că tocmai fiind-că legea electorală vorbesce în genere numai de grupărĭ de partid fără a specifica soiul acestor grupărĭ, urméză că ea nu eschide grupărĭ de partid după naționalitate séu confesiune,

Dér nu voim sĕ întrăm în discuție asupra unui lucru despre care nicĭ că mai póte fi îndoială și pentru care pledéză o praxă de decĭ de anĭ dela introducerea constituționalismului. Voim numai sĕ notăm, că fóia Sașilor tinerĭ din loc a dovedit între altele, că înse șĭ principiile enunțate de comitetul central săsesc, ca și de „Sieb. D. Tageblatt", stau în contradicție flagrantă cu principiile, ce se desfășură în „Allg. Ztg." Chiar programul național săsesc dela 1890 declară „Sachentag"-ul de atuncĭ, ca adunare a „bărbaților de încredere ai poporului *săsesc*" și vorbesce de „adunare poporală a *Sașilor*", precum și de „alegĕtorĭ dietalĭ *săsescĭ*". In acelașĭ sens, dice „Kr. Ztg.", s'a esprimat și mai târdiu conducerea politică a Sașilor.

Cu atât mai mult se miră decĭ acéstă fóiă, că „S. D. Tgbltt" din Sibiiu publică raportul tendențios din „Allg. Ztg" la locul prim, fără de nicĭ un comentar. Și pentru-ca sĕ se lămurescă, décă ideile oficiale ale conducerei politice săsescĭ consună orĭ nu cu cele espuse în raportul din „Allg. Ztg", „Kr. Ztg" soméză pe cei dela fóia săsescă din Sibiiu sĕ se pronunțe clar și limpede asupra posițiunei ce o iau față cu principiile debitate de diarul din Germania.

Strîns în chingĭ „S. D. Tgbltt" rĕspunde prin încunjur într'un articulul întitulat „Conceptul istoric și teoria de rassă". Acest articul ia posițiă în favorul, „conceptului istoric legal" și în contra „principiului de rassă radical revoluționar" și ajunge la solemna confirmare a perfectei sale complicitățĭ cu raportorul dela „Allg. Ztg. — tote pentru mai marea gloriă a circumspecțiunei săsescĭ.

Acest articul îl vom face cunoscut cetitorilor noștri, pentru curiositate, și în amĕnuntele sale.

Declarațiune-Protest,

în contra oprirei întrunirilor române.

. . . .

. . . .

Protestăm solemnel în fața Țĕrei și a lumei culte în contra politicei maghiare de duplicitate, care de-o parte ne reproșéză de ce nu ne folosim de drepturile constituționale, ér de altă parte ne despoie de aceste drepturĭ călcându-le în picióre în modul cel mai crud și brutal;

Protestăm solemnel în fața Țĕrei și a lumei culte în contra barbarelor incercărĭ de-a ne desființa ca naționalitate;

Protestăm sĕrbătoresce în contra atacului ce se face în mijlocul Europei civilisate asupra drepturilor omului, asupra libertății cetățenescĭ și naționale;

Protestăm și declarăm că'n mânia tuturor uneltirilor și a temerarelor atentate, ce se sĕvĕrșesc de către purtătorii actualei politice de stat ungurescĭ în contra naționalității române, noi membrii ei, alegĕtorĭ și ne alegĕtorĭ, suntem firm hotărîțĭ a ne împlini pănă 'n sfîrșit cu credință și fără șovăire sfânta datoriă, ce ne-o impune, ca cetățenĭ și Românĭ, lupta dréptă pentru esistența și egala nóstră îndreptățire națională!

Declarațiunea-Protest publicată în „*Gazeta Transilvaniei*" dela 18 (30) Octomvre a. c. nr. 230 a mai fost subscrisă de următorii:

Din Brașov:

George B. Popp, Nicolae Dușoiu, D. Muntean, Ioan I. Bogdan.

Vasilie Govna, Nicolae Ogea, Vasilie Malai, George Malai, Radu Zamfir, George Navrea.

Arsenie Navrea, Ioan Gal, George Clipea, Blegu George, Iuon Sioptea, Ioan Gal, George Coliban, Ioan Gogonatu.

Neculae Oltian, Ioan Petrican, Dumitru Glăjar, Vasilie Bunghedu, Vasile Thiu, V. Furnică.

Din Bran:

Marcu Aureliu Rațiu, Neculae Ilie, Ioan Vonia Ilie, Piou Bănilă Niculae și Ioan Voiculescu.

Din Comana-superioră:

George Țeposu.

Din Ghimbav:

Oprea Mărculescu.

(Va urma.)

*

Tirimia mare, 3 Noemvre n.

La declarațiunea-protest publicată în prețuita „Gazeta Transilvaniei" nr. 230, ne alăturăm și noi cu însuflețire.

Alexandru Maior, preot român; Porfiriu Pop, Rudolf Pop.

Recursul în contra oprirei întrunirei nóstre. Cu o notă datată dela 7 Noemvre a. c. Nr. 6962/1896 și adresată d-lui Dr. A. Mureșianu, căpitănia orașului îĭ face cunoscut, că recursul sĕu în contra ordinului dela 22 Octomvre a. c. Nr. 784/1896 al domnului camerar cesaro-regesc și fișpan Mihail de Maurer, transmis cu nota dela 22 Octomvre a. c. Nr. 6748/1896, a fost înaintat la locul competent.

Sinodul archidiecesan gr. cat.

(Fine.)

Edificarea bisericilor, școlelor, caselor parochiale etc.

Canonul 16 din 1869 dice, că bisericele sĕ se edifice din material solid: piatră și cărămidă. (In timpul mai dinainte se ridicau bisericĭ de lemn la mandatul domnilor — după cum scria regretatul G. Barițiu — carĭ, neconvenindu-le locul, unde era aședată adĭ, demandau, ca mâne sĕ se pună pe cară și sĕ se transpórte în alt loc). Legea civilă pretinde, ca școlele sĕ fiă edificate după plan. Natura cu capriciile ei și societatea aștéptă, ca preotul sĕ poșadă lăcaș acomodat posiției sale.

Față de acestea obiecționările n'au loc. De dis e însĕ cu privire la metoda, ce nu rar sĕ urméză, din incidentul ridicării vre-unui edificiu public. Poporul e constrîns

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Mozart și Paganini.

Schiță.

Mozart, celebrul componist, într'o scrisóre adresată unui amic al sĕu descrie astfel modul lui de-a compune:

„Când sunt bine dispus, vesel, precum sunt d. e. în voiagiŭ, într'o trăsură séu la preumblare după un bun prând, séu chiar nóptea, când nu pot sĕ dorm, atuncĭ ideile îmi vin cu grămada și încă idei din cele mai bune. Acele, carĭ îmĭ plac, le rețiu și le modulez, după cum mi-au spus alții cel puțin. Când le rețin pe aceste, îmĭ vin de icĭ de colea idei, de care m'așĭ putea servi, după cerințele contrapunctului, adecă sonoritățile în instrumente. Acestea 'mĭ înfierbântă sufletul și cresc mereu, când nicĭ o pedecă nu se pune în contra, desvĕlesc ideile din ce în ce mai mult și lucrarea sĕ termină în adevĕr.

Orĭ cât ar fi de lung, dintr'o privire cuprind totul, cum așĭ considera un frumos tablou. Acésta produce asupra mea efectul unui splendid ospĕț.

Combinațiunile, țĕsătura, tóte aceste trec ca un vis bine simțit, dér cel mai bun lucru, de a asculta totul împreună. Ceea ce lucrez ast-fel nu uit nicĭ-odată și acesta este póte cel mai prețios dar cu care ni-a îndestrat Dumnedeu.

Când după aceea mĕ pun sĕ scriu nu am de cât a lua din buzunarul creerului tot ceea ce s'a adunat acolo, după cum am spus mai sus.

Prin acésta scrierea sĕ îndeplinesce iute și sĕ reproduce fără nicĭ o schimbare, séu cel puțin acésta sĕ întâmplă fórte rar. Ĕtă pentru ce nu mĕ póte sĕ mĕ deranjeze orĭ-cine când scriu, pot chiar sĕ și vorbesc, mai cu sémă de găinĭ și de gâște, de Margareta, de Babeta și de alte lucrurĭ, și scriu înainte.

* *
*

Roelitz istorisesce, că aflându-se într'o séră cu Mozart la Doles, un musicant dela biserica Sf. Tomas din Lipsca, fórte iubit de Mozart, și măestrul trebuind sĕ plece a doua di la Viena, Doles îi cerù câte-va linii ca amintire. Mozart rîse mai întâiŭ de acésta, apoi cerù o bucată de hârtie, o rupse în douĕ, scrise în timp de cincĭ séu șése minute și apoi dĕdù unul din manuscripte lui Doles și celalalt fiului sĕu.

Prima frasă conține un canon pentru trei vocĭ cu textul: „Adio, ne vom vedea"; descifrată bucata fù găsită admirabilă și plină de melancolie. Se ceti apoi al doilea manuscript, care era de asemenea un canon pentru trei vocĭ cu textul: „Nu mai scânci ca babele". Toțĭ rîseră fórte mult, așa era de comică musica improvisată. Ambele canone sĕ puteau esecuta împreună.

* *
*

Intre hârtiile găsite la Paganini, după mórtea sa, se află și următorul episod.

„Intr'o di — istorisesce Paganini — cutreieram stradele Vienei, când de-odată mĕ apucă o furtună. Ploia cădea de vĕrsa și vremea sĕ făcea din ce în ce mai grea. Eram singur, lucru ce mi-se întâmpla fórte rar, căcĭ de obiceiŭ luam cu mine pe servitorul meu. Mai aveam mult pănă acasă și eram deja atât de plouat, încât începui a mĕ teme de sănătatea mea. Căutai după o birjă, trei trecură pe lângă mine, dér birjarii nu înțelegeau italienesce, ér eu nu sciam nemțesce; a patra birjă se opresce în fine la chiămarea mea, birjarul 'mĭ era concetățén.

Inainte de a mĕ sui 'l întrebau de prețul cursei.

— Cincĭ florinĭ, prețul unei întrărĭ la concertul Paganini, dise el.

— Ștrengarule, îi rĕspunse furios, pentru o palmă de loc cerĭ tu cincĭ florinĭ? Paganini cântă pe o córdă, dér tu cu greu vei conduce trăsura pe o singură rótă.

— Ah, domnule, nu este așa de greu, cum se crede, de a cânta pe o singură córdă. Și eu sunt amator, astădĭ iau îndoit pentru cursă, ca sĕ ascult odată pe acel artist, care se numesce Paganini.

Nu mai stĕtui de vorbă, mĕ urcai și în dece minute eram la hotel.

sĕ facă lucrurĭ de acestea atuncĭ, când e mai puțin pregătit și când, póte e mai lipsit. O atare forță nu contribue nicĭ la moralitatea și nicĭ la bunăstarea luĭ. Injură, vĕdĕnd, că i-se ia ultimul crucer, că în fiăcare ḑi e molestat de unul orĭ altul, care îĭ cere repartițiunea. Și vorbind la drept principiile sociologice și psichologice nu vor afla disposiția acésta contrară naturei omenescĭ.

De recomandat e decĭ, că auctoritățile bisericescĭ, sĕ dispună preotuluĭ ca prin îndemnărĭ părintescĭ, cu esemplu bun și cu purtare consciențiósă sĕ convingă poporul despre necesitatea fondurilor bisericescĭ și școlastice, carĭ, la timp, sĕ se întrebuințeze la edificările necesarĭ. Punêndu-se basă la atarĭ fondurĭ, *cel mai capital lucru e, ca sĕ nu se mânce, ci sĕ se sporéscă ḑilnic*, ce va vedé-o poporul cu ochii, décă nu numai odată în an (la publicarea rațiocinĭuluĭ), ci de mai multe orĭ ar fi conchiămat, ca sĕ se convingă despre starea averii lor comune. Făcêndu-se ast-fel nu numai, că va fi preotul cruțat de suspițiunĭ, ci poporul va face cunoscință cu regulele administrării și în mai multe Dumínecĭ nu i-se va da ocasiă sĕ alerge la crișme, ci sĕ-șĭ vadă de ce e al sĕu.

Accentuând datorința preotuluĭ și pe terenul acesta, nu-mĭ reneg ce am ḑis mai sus, că meritele nu le formézá ridicarea de bisericĭ etc., ci calitățile și energia luĭ: sĕ fiă părinte bun și iubitor și lucrările pe terenul moral, intelectual și economic, sĕ-i formeze adevĕrata laudă și respect.

In definitiv e mare deosebire între faptă și faptă. E mare diferință între a face un lucru bun, fără ca sĕ storcĭ poporul și sĕ-l demoralisezĭ, și între a face tot acel lucru la sunetul vaietelor contribuenților. Acela e merit, acesta e tiraniă.

Mai amintesc aicĭ, că canonul de mai sus obligă și demandă, ca edificiile bisericescĭ și școlastice sĕ fiă *asigurate*. Nu sciu, cum stăm în respectul acesta; am informațiă însĕ, că în un tract treĭ (3) case parochialĭ au fost consumate de flacărĭ și nu erau asigurate. Urmarea a fost, *că poporul a plătit negligința altora și respective va avé s'o plătéscă*. — Sinodul și aicĭ are teren de lucrare.

Pomeana.

Legile divine sunt imutabile: legea umană, fiă civilă, fiă bisericéscă se póte schimba și de fapt se și schimbă regulând, după împrejurărĭ și esigințe, dreptul. Când legea bisericéscă ar fi imutabilă n'aș avé de ḑis nimic la obiectul acesta, dupăce ea aprobă datina de a face pomenĭ la înmormêntărĭ. Conciliul prov. din 1872 în cap X. numesce datina acésta — laudabilă. Și așa ar și fi, décă pomena s'ar face după cum contemplézá acel capitul, căcĭ ce e mai frumos, ce e mai laudabil, decât a șterge lacrimile celor flămânḑĭ și a mângăia pe cei lipsițĭ, carĭ în rogațiunĭ jaculatóre cer iertare pentru sufletul celuĭ repausat.

Moralul ne învață, că datorĭ suntem a încunjura orĭ-ce ocasiune, ce ne-ar duce la pĕcat. Și una dintre ocasiunĭ e și ținerea pomenilor.

Se astring avuțĭ și sĕracĭ la casa de unde au petrecut mortul, béu și mâncă. Și în urmă nu-i bine, căcĭ, séu se îmbată — și pĕcătuesc — séu vorbesc de rĕu pe cel ce le-a dat pomana: că nu le-a dat destul, că-i sgârcit etc. — și pĕcătuesc. Sĕ se adaugă și aceea, că în multe casurĭ pomana e departe de pomană. Se lățesce obiceiul de învită la pomenĭ, când sĕracul séu rĕmâne afară cu totul, séu e între cei din urmă. Obiceiul acesta e mai ales la serbarea pomenilor de 6 sĕptĕmânĭ. Avuțiĭ învită pe avuțĭ; sĕracii ér pe avuțĭ în speranță, că fiind în lipse acești îĭ pot ajuta. — Pomană în modul acesta nu se face, ci aprópe în fiă-care cas se face abus cu înțelesul cuvintelor „pomană“.

Décă vom lua în considerare și cheltuielile, celui ce dă pomană, precum și înprumuturile, ce e constrîns sĕ le facă mai ales la înmormêntărĭ nu numai sĕracul, ci și cel cu stare mai bunicică: împrumută banĭ, bucate, vinars etc., atuncĭ trebue sĕ se pronunțe orĭ-cine contra pomenilor, fiind lucrurĭ, ce, în presinte, trec în abusurĭ, conduc pe ómenĭ la imoralitate și la ruină materială.

Locul lor s'ar puté suplini prin formarea de reuniunĭ, a căror membrii sĕ se oblige, că nu vor da pomenĭ în forma de până acum, ci vor da banĭ orĭ bucate reuniunii, care i-va întrebuința pentru scopurĭ de binefacere. Din reuniunile acestea pe incetul s'ar puté desvolta reuniunĭ de temperanță.

Sĕ se observe numai, că rarĭ vor fi așa norocoșĭ, ca deodată sĕ facă tótă comuna membră la atarĭ reuniunĭ. Vor fi la început membrii puținĭ, avere puțină; interesul desinteresat însĕ va înmulțĭ atât membri cât și averea. Afacerea acésta încă ar merita sĕ fiă adusă pe tapet în Sinodul archidiecesan.

*

Agendele unuĭ Sinod diecesan nu sunt numai cele înșirate în nepretențiósa mea scriere, ci sunt încă alte multe, așa „înființarea de bibliotecĭ tractuale“, visitarea, ce ar trebui s'o facă din când în când și cei din centru, cu atât mai vêrtos, că călĕtoriile de acum nu-s așa primejdióse, ca in timpurile când se făceau atarĭ visitațiunĭ.

Dér omit celelalte și ḑic de încheiare, că deși avem inimicĭ numeroșĭ și noi suntem puținĭ, totușĭ trebue sĕ luptăm. Trebue sĕ luptăm, căcĭ vorba e de esistența nóstră.

Se nu hotărîm numai, ci se și esecutăm horărîrile, pentru-că la cas contrar tóte decisiunile și legile devin, ilusorii, ceea ce numai strica póte. Controlă sĕ se observe în tóte părțile. Și meritele se fiă aprețiate.

Manase.

Liberalismul în Austria.

In timpul din urmă s'au făcut marĭ schimbărĭ în raporturile partidelor din Austria. Cea mai puternică partidă, care până acum a stăpânit în viéța politică a Austriei, era partida liberală. Dela 1861 și până la 1895, ea era cea mai numerósă și mai bine organisată partidă; a domnit arbitrar pe vremile luĭ Schmerling, Auersperg și Herbst și a rĕsturnat unul după altul guvernele luĭ Hohenwart, Taaffe și Windischgrätz.

Deși era în oposițiune, partida liberală austriacă a fost cea mai puternică în Reichsrath, așa încât însușĭ Taaffe nu s'a putut susține contra ei, decât dând mâna cu Polonii, Cehii-bĕtrânĭ și cu clericalii — până când Cehiĭ tinerĭ au rĕsturnat pe cei bĕtrânĭ.

Dela data acésta începênd liberalii au întrat érășĭ în coaliție și au luat parte la guvernarea Austriei, până când Badeni și-a format actualul minister afară de parlament.

Acum partida liberală austriacă a ajuns pe povârnișul căderii și disolvării. Căderea acésta are s'o mulțăméscă în prima liniă propriilor sale pĕcate, ér în rêndul al doilea antisemiților, față cu carĭ zadarnic a căutat sprigin la guvern.

In Austria de jos noua partidă în frunte cu Lueger a raportat la alegerile, ce se fac acum, victorii strălucite, și din mică ce era la inceput, ea a cuprins deodată teren respectabil, scoțênd pe liberalĭ aprópe din tóte posițiile lor tarĭ de până acum. Se prevede cu siguranță, că și la alegerile pentru Reichsrat liberalii vor fi bătuțĭ cu desĕvêrșire de antisemițĭ.

Cestiunea limbei sulevată érășĭ de Cehĭ încă a adus în mare încurcătură pe liberalĭ. Ministrul Badeni s'a pronunțat destul de favorabil pentru Cehĭ, din care causă deputațiĭ germanĭ din Boemia s'au indignat rĕu. Indignarea acésta li s'a mărit și mai mult vĕdĕnd, cum liberalii nu cutéză a lua posiția contra declarațiunilor guvernuluĭ în acéstă cestiune de vecinic litigiu. Din pricina acésta apoi 25 de deputațĭ germanĭ din Boemia, 2 din Moravia și 2 din Carintia au eșit din clubul liberal, reducênd astfel numĕrul luĭ la 65 membri. Disidenții, după cum asigură organele de publicitate din Austria, vor forma o partidă națională germană, contra partidei Cehilor. Prin acésta Germanii din Boemia se pun în luptă și mai fățișă contra Cehilor, separându-se de cătră Germanii din Austria propriu ḑisă și voind a avé mână liberă în luptele cu antagoniștii lor naționalĭ.

Repășirea acésta este fatală pentru liberalismul corupt din Austria, care în viitorul parlament central nu va forma de cât o fracțiune slăbănógă. O fóiă unguréscă din Pesta ḑice, că scăḑênd astfel aderenții pactuluĭ cu Ungaria și înmulțêndu-se contrarii luĭ, se póte forte ușor, ca pactul se cadă tocmai în Viena.

Pe noi acésta puțin ne importă. Ceeace dorim însĕ este, ca fĕtul liberalismuluĭ austriac adecă „liberalismul“ maghiar, s'ajungă cât mai curând sórtea părintelui sĕu și cu el deodată sĕ cadă și sistemul de volnicia, teróre și corupțiune la culme, ce domnesce aḑĭ în nefericita nóstră țéră.

SCIRILE ĐILEI.

— 29 Octomvre.

Comassare. Inginerul pentru comassarea hotaruluĭ Brașov, d-l *A. Antoni*, este încredințat cu demarcarea nouĕlor părțele de pĕmênt și întroducerea proprietarilor în posesiunea lor. Dênsul îșĭ va începe lucrările Miercurĭ în 11 c. n. și anume, mai întâiu se va face întroducerea proprietarilor în posesiunea lor pe hotarul dintre calea ce duce la Feldióra și valea „Ghimbășel“ cătră calea ferată. Proprietarii de pĕmênt, carĭ 'șĭ-au cerut locul în partea aceea, sunt învitațĭ ca Miercurĭ 11 c. n. la 6 óre diminéța sĕ se afle la alea de plopĭ pe drumul, ce duce la Feldióra, pentru de-a li-se arĕta parțelele. — In 12 c. n. (Joi) se va face demarcarea nouĕlor parțele pe hotarul dintre calea, ce duce la St. Petru și calea ferată până la rîul Timiș. Respectivii posesorĭ de pĕmênt sunt învitațĭ a-se afla în 12 c. n. 6 óre diminéța la tîrgul de vite lângă calea ferată. Se aduce la cunoscință P. T. public, că în fiă-care ḑi se va face cunoscută partea, în care se va face demarcarea.

—o—

O nouă volnicie. Ni-se scrie, că slujbașii guvernuluĭ au disolvat conferența preoțéscă convocată pe ḑiua de 1 Noemvre în comuna Năpradea. Un sergent și un gendarm înarmațĭ au întrat în casa parochială cu porunca tătăréscă, ca preoții adunațĭ, 10 la numĕr, în frunte cu protopopul, sĕ se depărteze dela acel loc, căcĭ altfel vor pune în aplicare forța brachiuluĭ. In urma acestei pășirĭ volnice preoțiĭ s'au depărtat protestând.

—o—

Episcopĭ la alegerea din Viena. Din Viena se scrie, că la alegerea, ce s'a făcut acolo ḑilele trecute, au luat parte activă și prelații Dr. *Gruscha* și *Angerer* — lucru care până acum nu s'a mai întêmplat.

—o—

Despre alegerile parlamentare din Austria de jos se scrie tot din Viena, că în Suburbiul Leopold antisemiții au raportat victoriă strălucită. Conducĕtorul partidei antisemite Dr. *Lueger* a primit 4584 de voturĭ. In dieta provincială au fost aleșĭ până acum 48 antisemițĭ și 14 liberalĭ.

—o—

Francisc Kossuth — ministru. „Esti Ujsàg“ publică scirea, că ministrul Banffy ar fi recomandat luĭ Francisc Kossuth sĕ se retragă deocamdată de pe terenul politic, căcĭ îĭ va numi director-președinte al căilor ferate ungare în locul luĭ Iuliu *Ludwigh*, ér pe calea acésta va ajunge în curênd ministru. Kossuth la început a esitat, dér în urmă totușĭ a refusat ofertul ortacului sĕu Banffy.

—o—

Procesul Mehadicanilor. Astăḑĭ, 10 Noemvre, se începe la tribunalul din Caransebeș pertractarea finală în procesul Mehadicanilor. Apĕrĕtor este d-l advocat din Lugoș Coriolan *Brediceanu*.

—o—

Atentat contra unuĭ preot. Din Chichinda mare se scrie, că în séra ḑilei de 4 Novembre n. s'a sĕvîrșit un atentat la viéța preotuluĭ român gr. or. George *Bălan* din Comloșul-mare. După cină, când preotul stetea la masă rĕdimat cu capul pe mână, aflându-se în societatea familiei și încă a doi óspețĭ ai sĕi, de-odată se auḑi la feréstră o pușcătură. Glonțul trecu prin gratia ferestrei, rănĭ pe preot la un deget al mânei și se opri apoi în părete. Atentatorul dispăru în întunerecul nopții. Gendarmii îl urmăresc.

—o—

Comitetul bulgaro-macedonean, după cum scrie „Kel. Ért.“, a început érășĭ o mișcare mai vină, din care se póte presupune, că la primăvară va păși érășĭ în acțiune. Se ḑice, că comitetul are în cassa sa mai mult de *2 milióne de francĭ*.

—o—

Filoxeră. Ivindu-se filoxera în viile comuneĭ Asinip din comit. Albei inferióre, hotarul acelei comune a fost pus sub carantină.

—o—

O nouă confesiune religiósă. Jidanii din Budapesta au început de curênd o mișcare pentru înființarea unuĭ nouĕ confesiunĭ religióse, sub numirea de „*Liberul Israil*“. Noua confesiune doresce, ca în loc de limba ebraică sĕ întroducă în cultul divin *limba maghiară*. In fruntea mișcării s'a pus Dr. *Kondor* F. Jozsef, fostul rabin suprem din Ardeal. — Bucurați-Vĕ marilor șachterĭ guvernamentalĭ!

—o—

Dăduĭ birjaruluĭ cei cincĭ florinĭ și o carte de întrare la concertul meu.

A doua ḑi înainte de concert publicul năvăla la întrarea în sală. Tocmai intram, când unul din ómenii mei îmĭ strigă:

— La ușă stă un om în haine murdare și necuviincióse, care vrea sĕ între numai decât.

Era birjarul din ajun, pe care cu tóte, că avea cisme murdare, il lăsai sĕ între, sperând, că se va furișa prin mulțime. Dér nu! Când mĕ arĕtai pe scenă la începutul concertului, 'l zării în fața mea în mijlocul damelor în mare toaletă, carĭ se așeḑaseră în rêndul întâiu.

Culesei și aicĭ aplause frenetice, dér înaintea tuturor birjarul meu îmĭ arătă în modul cel mai furtunos mulțumirea sa, care isbucnea în mijlocul cântatuluĭ astfel că primi mustrărĭ energice din partea auḑitoruluĭ, care nu putea sĕ guste în tótă liniștea deliciile musicei.

A doua ḑi de diminéță birjarul întră în odaia mea.

— D-le, îmĭ dise el cu un ton de tot respectuos, îmĭ ve-țĭ puté face o mare grațiă? Sunt părinte de familiă și concetățénul d-vóstră, care simte bogat și renumit. Fericirea mea depinde numai dela d-vóstră.

— Ce voescĭ sĕ ḑicĭ prin acésta?

— Dațĭ-mĭ voiă de a scrie în dosul trăsureĭ mele aceste treĭ cuvinte: „Gabrioleta luĭ Paganini“.

— Fiă, îĭ rĕspunseĭ riḑênd, scrie ce vreĭ pe trăsură.

Omul acela a fost mai isteț de cum am credut. In scurtă vreme deveni mai cunoscut în Viena, decât mine, fiind-că trăsura luĭ Paganini avea mare trecere. Cu ea am mare noroc, căcĭ tótă lumea voia sĕ se preumble cu trăsura luĭ și omul avea prețurĭ destul de cinstite.

Când după doi anĭ mĕ întorseĭ la Viena, birjarul era proprietarul hotelului, în care am descins, ér gabrioleta o vênduse unuĭ Englez pe prețul de 100 livre sterlinge.

U.

Complot armenesc în Constantinopol. Din Constantinopol se telegrafiază, că poliția a dat de urma unui nou complot armenesc, pus la cale de-un comitet constătător din 800 de membri, între carĭ mulțĭ Italienĭ. Mulțĭ dintre aceștia au fost deținuțĭ. S'a descoperit planul, ca deasupra palatului Yildis și a cartierului otoman sĕ se arunce bombe umplute cu materii esplosive, carĭ cădênd sĕ bage teróre în Turcĭ.

—o—

Regele Svediei despre educație. Oscar, regele Svediei, a ținut de curênd o vorbire studenților dela universitatea din Lund, în care și-a spus părerea asupra crescerei moderne. El ḑise între altele: „Copilul trebue învĕțat la cugetare independentă și la scrutare. Acésta face mai mult, decât îndoparea lui cu date secĭ, pe carĭ copilul le învață tot așa de cu greu, pe cât de ușor le uită. Educatorul bun câștigă simpatia elevilor, cel rece și riguros îĭ revoltă contra sa. Din religiă trebue studiat spiritul, ér nu dogmele. Cel-ce nu-șĭ pricepe astfel chiămarea, acela nu va ajunge nicĭ odată la adevĕrat resultat“. In legătură cu educația, regele-pedagog a ḑis următórele despre socialism: „Noi aicĭ în Svedia nu simțim neplăcerile socialismului, și la noi rĕufăcĕtorii sunt rarĭ, pentru-că educația svedeză a rĕmas fidelă vechilor ei principii. La noi scopul principal e desvoltarea caracterului și a moralității“.

—o—

Călindarul Plugarului pe anul 1897 este cel mai mare și cel mai eftin între călindarele românescĭ apărute până acum. Conține *11 cóle de tipar.* Numai partea literară și economică conține vre-o 80 pagine format mare și tipar compres garmond. In text se află și câte-va ilustrațiunĭ frumóse. Un esemplar costă numai 25 cr. De vêndare la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov.

Studenții românĭ din Viena către studenții din Blașiu!

Tinerimea română academică din Viena, în ședința sa ținută în 7 l. c. a hotărît a protesta în contra faptului nedemn și antinațional al mergerii unei părțĭ a studențimei din Blașiu, condusă de trei profesorĭ, la esposiția milenară. S'a hotărît a-se formula un apel *„către studenții din Blașiu“*, pe care l'au și subscris toțĭ cei presențĭ. Din acest apel, a căruia copie ni s'a trimis și nouĕ, estragem următórele pasage, ce marchéză punctul de vedere al tinerimei nóstre academice vienese:

Fraților! De profundă durere ne sunt cuprinse inimele, indignarea ne amăresce sufletele, rușinea ce ne mână sângele în față, când privim în ochii străinilor, ne impune datorința sĕ grăim către voi. . . .

. . . .

Nu! Voi nu puteți fi pierduțĭ pentru némul românesc. Sunteți pré tinerĭ decât ca sĕ vĕ fi putut ademeni egoismul, coruptiunea și oportunismul. Voi nu ațĭ voit sĕ pătațĭ numele Blașiului, renumele românismului. Nu ațĭ voit sĕ lingețĭ piciorul, care calcă tot ce avețĭ mai sacru. Nu ațĭ voit sĕ pătațĭ o pagină a gimnasiului vostru, care tot numai pagine de aur a inscris în istoria nóstră. Nu! nu! nu ațĭ voit'o, *nu ațĭ putut'o voi!...*

Nu este posibil sĕ fițĭ voi *vinovații. Voi* sunteți numai *jertfele inocente* ale pĕcătoșilor...

Fiesce-care piatră a edificiului gimnasiului din Blașiu e un memento la adresa seducĕtorilor voștri, căcĭ întregul nostru neam a clădit acel gimnasiu, și întregul nostru neam are dreptul de a judeca asupra creațiunei sale.

Și voi, carĭ sunteți aḑĭ în fața libertății academice, voi octavanilor și septimanilor, voi sĕ fi uitat, ce a sĕvĕrșit tinerimea din Blașiu înainte cu doi anĭ afirmându-șĭ convingerea?...

....Au asurdit urechile vóstre pentru tot ce este ideal, de nu auḑițĭ cum tot firul de iarbă de pe Câmpul Libertății, cum undele Têrnavei, frémătul frunḑelor și adierea vêntului, tóte, tóte șoptesc despre fapte falnice românescĭ?!

Ațĭ uitat trecutul Blașiului?

Zadarnic sĕ fi trăit un Clain, un Șincai, un Șuluț, un Bărnuț?......

.....Privițĭ în momente de încercare la trecutul, la istoria Blașiului! Invĕțațĭ din ea și facețĭ precum ea Vĕ învață: „Emori per virtutem praestat, quam vitam miseram atque inhonestam, ubi alienae superbiae ludibris tuerit, per desecus omitere!“

Așa sĕ facețĭ și numai atuncĭ se Vĕ ajute Dumneḑeu!

Apelul acesta este subscris de următorii studențĭ academicĭ din Viena:

Cand. med. Al. Vajda-Voevod; med. Titu Perția; Drd. Tit Liviu Tilea; Aug. de Venter jurist; George Sêrbu forest.; Dr. Nic. Comșa; med. Iuliu Mălinaș; Teofil Popovicĭ cand. ing.; Paul Bogdan cand. agr.; Const. Mândri'lă med.; Cesar B. Popovicĭ stud. arch.; Dr. Victor Roșca; Drd. med. Ionel C. Capșa; Cornel Messaroșiu cand. ing.; Al. Crăciunesce Dr. med.; Marin Sturza med.; Eugen Solomon stud. med.; Drd. med. Victor Colceriu; stud. jur. Caius Brediceanu; Drd. med. Octavian Proșteanu; Eugeniu Munteanu stud. techn.; Aurel Țurcan stud. în for.; Severian Zugrav stud. jur.; Carol Konya stud. phil.; Arcadie Popovicĭ stud. în silv.; Antonini Traian Păscuțiu stud. techn.; Cornel Proșteanu stud. acad. com.; L. L. Russ; T. Comșa stud. acad. com.; Drd. med. Alex. A. Corinna; Aureliu Aleman cand. med.

Asociațiunea la Bran și Zêrneștĭ.

Cercul Branului, Oct. 1896.

On. Redacțiune! Pentru o mai temeinică cunóscere a lucrurilor și dorind, nu a plictisi pe cetitorĭ, ci a-le ațîța interesul în special pentru Asociațiune, Vĕ rog sĕ binevoițĭ a publica și reflecsiunile mele la întêmpinarea corespondentului T. d. C. și a d-lui advocat din Zêrneștĭ N. Garoiŭ în colónele acestui ḑiar.

Ḑisesem în N. 225 pe basa raportului d-lui T. d. C. și a altor informațiunĭ, că camitetul desp. II al Asoc. trans. în decursul unui an n'a lucrat nimic și că la adunarea din Bran nu l'a tras pentru asta nimenea la rĕspundere.

Acum, după ce însușĭ d-l director a făcut raport detailat cu tóte comentările trebuincióse despre activitatea dênsului și a comitetului de pe mai mulțĭ anĭ din urmă, sĕ vedem întru cât am fost eu în drept sĕ ridic grava acusă în contra comitetului Desp. II. In parentesă reamintesc, că acusa mea se referise numai la activitatea ultimului an.

1) Cum stă lucru cu colecta de 1—10 cr.? D-l Garoiu susține mai întâiu, că comitetul de aceea n'a pornit'o, fiind-că n'a fost aprobată de comitetul central din Sibiiu.

Asta nu stă nicăirĭ scris, cu atât mai puțin în „Transilvania“. Sĕ distingem bine. Ĕtă ce cetim în Nr. III a. 1896: „La propunerea preotului G. Thomas, adunarea generală a luat conclusul: fiă-care Român, care locuesce pe teritorul acelui despărț., se privesce de membru al Asociațiunii și e dator a plăti anual o taxă de 1—10 cr. în cassa despărț., care conclus se va pune în pracsă încă în a. 1896, însărcinându-se comitetul cu esecutarea“. Asta sub p. 9 al protocolului aprobat de comitetul central, care nu ḑice, că nu aprobă și conclusul acesta, ci-șĭ face numai o observare fórte potrivită, că „cu privire la primirea membrilor ajutătorĭ ai Asociațiunii sĕ se observe prescrisele regulamentului, după care un astfel de membru are sĕ plătéscă cel puțin un 1 fl. pe an.“ D-l director va concede, că conclusul amintit nu e în contraḑicere cu regulamentul (vidi acel regulament § 17 a și § 27), căcĭ altfel d-sa de sigur n'ar fi făcut sĕ se voteze în adunare o hotărîre ca acésta. D-l Garoiu scie fórte bine aprețiа importanța colectei de 1—10 cr.; ea séměnă cu colecta, ce se face an de an regulat de „Gustav Adolf Verein“-ul săsesc; prin ea s'ar puté aduna mulțime de banĭ pe nesimțite și în același timp s'ar întreținé o relațiune vie între poporul român și Asociațiune.

E lucru de sine înțeles, că cine contribue cu 1—10 cr. nu póte avé drepturile membrilor așa numițĭ „ajutătorĭ“ cu 1 fl., ci el e considerat numai ca membru firesc al Asociațiunii, care în puterea regul. §§ 28 și 29 are sĕ se folosĕscă de beneficiile Asoc. Va fi auḑit d-l director, că și într'alte locurĭ s'au făcut încercărĭ cu colecta acésta de 1—10 cr, și încă cu bun succes, căcĭ Românul, care nu póte da mai mult, e mângâiat, décă dă și numai atâta.

Mĕ întrébă d-sa: „Ei bine, cine a împiedecat pe D-l „Dixi“ a esecuta măcar în comuna sa acele concluse? Dela câțĭ Românĭ a colectat taxa de 1—10 cr. și unde i-a administrat? Căcĭ nu țin pe D-l Dixi atât de naiv, încât se fi așteptat, că directorul despărțĕmêntului séu membrii comitetului sĕ fi umblat din casă 'n casă, ca sĕ colecteze acele tacse“.

Ba, ḑeu, Domnilor, eu tot eram așa de naiv, ca sĕ aștept și minunea acésta. Preoților la bobotéză și la alte ḑile, dascălilor la Crăciun, advocaților, executorilor și la tot cârdul slujbașilor nu li-e rușine, nu li-e nicĭ milă, numai comitetului unei societățĭ culturale sĕ-i deróge de-a călca pragul „nației“, pentru-că spune Românului cu inima veselă, că n'a venit în execuție sĕ-i ia vita din jug, ci a venit sĕ-i céră obolul, care pentru a lui fericire se adună și se întrebuințéză, a venit sĕ-i spună, că și nația românéscă trebue sĕ dea mână cu mână, ca sĕ se ridice și sĕ nu rĕmână îndĕrĕtul altora?

Spune, d-l director, că a înființat agenturĭ prin comune, dér că multe din ele n'au dat semne de viéță. Durere, asta așa este nu numai la Zêrnescĭ, ci în tóte părțile unde s'au mai înființat asemenea agenturĭ. Vina însĕ este a se atribui comitetelor, carĭ nu sciu și nu vor sĕ le pună în lucrare, sĕ bage viéță și zel de muncă în membrii acestor agenturĭ. După ce a făcut D-ḑeu chipul omului din pămênt, a trebuit sĕ-i dea și suflet, ca sĕ ésă omul om. Décă agenturile nu-șĭ fac datorința, comitetele trebue sĕ le tragă la rĕspundere, orĭ sĕ aplice dispozițiile §. 24 din Regul. Asta însĕ nu se face din partea nicĭ unui comitet, și de aceea vedem, că agenturile nicăirĭ nu dau semne de viéță.

D-l Garoiu laudă pe Zêrneștenii d-sale, măcarcă la Zêrnestĭ în timpurile mai nouĕ nu e loc de laudă. Biserica și scóla sunt năpustite, o dróiă de străinĭ de tot felul au știrbit caracterul român al acestei marĭ comune, ba s'a înființat și o scólă unguréscă de stat, de care nimenea nicĭ n'ar fi visat; un numĕr însemnat de tinerĭ de acolo învață la gimnasii și preparandii ungurescĭ etc. Acestea tóte nu prea sunt titlurĭ de laudă.

Nu este scopul meu sĕ detrag nimĕnui din merite. Recunosc cu plăcere faptele înșirate de d-l director Garoiu: că s'a colectat banĭ pentru fondul „G. Barițiu“, că s'a vêndut cartea „Higiena copilului“, că s'a colectat o sumă destul de frumósă de banĭ, că s'au dat 2 ajutóre de 25 fl. pentru tinerĭ meseriașĭ etc. Pentru tóte acestea comitetul e vrednic de recunoscință, ér faptul, că Brănenii atât de puțin au concurs la unele din acestea, merită cea mai categorică reprobare.

Mai mult: eu recunosc și aceea, că între vre-o 33 despărțĕminte ale Associațiunei, despărțĕmêntului dela Zêrnescĭ póte fi classat între cele mai de viéță; dér asta o atribui numai și numai împrejurării, că celelalte despărțĕminte sunt mai tóte — mórte. Mortăciunea și apatia unora însĕ nu póte scusa întrelăsările altora. De aceea eu am criticat și pe cât îmĭ va fi posibil voiŭ căuta sĕ critic și în viitor scăderile, dér nu pentru a supĕra, orĭ disgusta pe nimenea, ci pentru a esercita controlul neapĕrat necesar în astfel de casurĭ, — control, care la noi nu esistă aprópe de loc. Eu cred, că tocmai lipsa de control și indulgența nesocotită a publicului nostru inteligent a adus cu sine și acel indiferentism și apatie, ce se manifestă atât de dureros în viéța Associațiunei nóstre. Din considerațiune către persóne ascundem pĕcatele și făruim laude din nimic, ér resultatul e, că sufere causa și se suprimă orĭ-ce avênt.

Dixi.

ULTIME SCIRĬ.

Bucurescĭ, 9 Noemvre. Ierĭ s'a ținut în sala Dacia o mare întrunire a partidului conservator. Președintele întrunirei a fost d-l Lascar Catargiu, care a ḑis, că scopul întrunirei este, ca membri partidului sĕ fiă consultațĭ asupra suplicei, ce se va adresa Regelui în causa Metropolitului-Primat. După un discurs lung și amĕnunțit al d-lui Al. Lahovari, s'a cetit petiția către M. S. Regele, în care acesta este rugat a face dreptate, și, care se sfîrșesce cu cuvintele: „Déca capul bisericei nóstre este vinovat, sĕ fiă judecat și osêndit, dér judecat omenesce și creștinesce, ér nu sugrumat cum nu se sugrumă nicĭ făcĕtorii de rele. Déca este nevinovat sĕ se ridice de pe el învinuirile și hula“. Acéstă petițiă, primită de întrunire se va preda Regelui.

Bucurescĭ, 9 Noemvre. Principele și principesa României au sosit aḑĭ la Sigmaringen. La trecerea prin Viena, Altețele Lor au primit visita împĕratului, a archiducilor și a contelui Goluchowsky etc. Inainte de plecare principele Ferdinand a fost primit în audiență particulară la palat.

DIVERSE.

Erorĭ de tipar în vécul al XVI-lea. Tipograful Stöckel Wolfgang, care pe la anul 1523 trăia în Lipsca, căpătase o învitare dela principele saxon George sĕ mérgă la Dresda și acolo sĕ-șĭ continue meseria sa. Stöckel în 1524 edase cartea întitulată: „Esplicărĭ și însemnărĭ la nóua alianță“. Mica cărticică la fine are pe o fóe rubrica „Erate“, care se termină cu vorbele: „Despre celelalte litere, carĭ sau șters séu au rĕmas de tot afară, cetitorului genial nu-i ertat a face observarea că ele lipsesc, deórece culegĕtorul le-a cules érna lângă o lumină slabă și câte-o dată, când odaia era caldă, culegĕtorul era somnuros și astfel erorile fórte iute le putea trece cu vederea“.

Literatură.

In editura librăriei *Socec & Comp.* din Bucurescĭ (Calea Victoriei 21) a apărut: **Povățuitorul studiului limbii române** în clasele primare de *I. Manliu*, profesor de limba și literatura română la institutul pedagogic de institutóre din Bucurescĭ. Carte autorisată prin decisiune ministerială pentru usul învĕțătorilor și învĕțătórelor, al institutorilor și institutórelor, precum și pentru elevii și elevele școlelor normale de învĕțătorĭ și învĕțătóre, de institutorĭ și institutóre. Acest op e fórte voluminos, cuprinḑênd 710 pagine de tipar compres și pe lângă aceea o interesantă prefață de 26 pagine. Eruditul autor a împărțit acéstă voluminósă lucrare în douĕ părțĭ: una teoretică, care este un fel de enciclopediă a învĕțămêntului limbii, fiind tratate în ea tóte ramurile de învĕțămênt ale limbei. In partea a doua se află un curs complet de lecțiunĭ practice. Un esemplar costă 6 lei.

*

In Institutul de editură *Ralian I. Samitca* din Craiova a apărut: **Istoria teatrului român**, de *Mihail N. Belador*, artist al Teatrului Național din Iașĭ. Acest valoros și interesant op e împărțit în douĕ părțĭ, cuprinḑênd în partea primă istoricul desvoltărei teatrului român, ér în partea a doua repertoriul teatrului român. Un esemplar (120 pag.) costă 1 leu și 50 banĭ.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Noemvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.65
Renta de coróne ung. 4%	99.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	122.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.40
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.—
Imprum. ung. cu premii	155.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	137.—
Renta de hârtie austr.	101 35
Renta de argint austr.	101.35
Renta de aur austr.	122.25
Losurĭ din 1860	144 50
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	937.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	401.25
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	365.75
Napoleondorĭ	9.53
Mărcĭ imperiale germane	58.80
London vista	119 88
Paris vista	47.52½
Rente de coróne austr. 4%.	101.05
Note italiene.	44 45

Cursul pieţei Braşov.

Din 10 Noemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump. 9.48	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump. 9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump. 9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump. 5.60	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump. —.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump. —.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump. —.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vênd.	101.75

Brassóvármegye legtöbb előfizetőinek névjegyzéke az 1897-ik évre,

összeállitva az 1886-ik évi XXI. t. cz. 25. §-a értelmében az igazoló választmánynak 1896. évi Október hó 30-án tartott ülésében.

Sorszám	Név	Foglalkozása	Lakhelye	Az egyszeres vagy kétszeresen számitott adó fl.	cr.	Az 1886. évi XXI. t. cz. 26. §-a értelmében eszközölt kétszeres adó beszámitási jogczime
1	Czell Károly	gyógyszerész	Brassó	7070	76	gyógyszerész
2	Czel Vilmos Dr.	gyáros	„	5096	42	jogtud., i. k. t.
3	Czell Frigyes	„	„	3082	65	
4	Dr. Otrobán Nandor	„	„	3010	—	orvos
5	Fleischer Mihály	mészáros	„	2438	09	ip. k. t.
6	Kenyeres Károly	gyàros	„	1904	62	„ „ „
7	Mayer Emanuel	kereskedő	„	1835	70	„ „ „
8	Dr. Fabritius Jozsef	orvos	„	1699	46	orvos
9	Copony Márton	gyáros	„	1665	34	ip. k. t.
10	Porr Emil	kereskedő	„	1496	74	„ „ „
11	Müller Gyula	„ „	„	1381	20	„ „ „
12	Neustädter Károly	gyáros	Prázsmár	1378	80	„ „ „
13	Drechsler Sándor	kávés	Brassó	1306	59	
14	Dr. Flechtenmacher K.	orvos	„	1295	58	orvos
15	Hesheimer Adolf	kereskedő	„	1238	52	ip. k. t.
16	Hiemesch Henrik	mészáros	„	1219	04	
17	Mayer Jozsef	ügyvéd	„	1203	48	ügyvéd
18	Ridely Frigyes	magánzó	„	1139	56	
19	Verzár István	kereskedő	„	1070	98	ip. k. t.
20	Langer Tamás	ny. jár. biró	„	985	76	ügyvéd
21	Zeidner Henrik	kereskedő	„	905	50	
22	Adler I. Rezsö	háztulajdon.	„	902	92	ip. k. t.
23	Lázár Gerő	kereskedő	„	899	68	„ „ „
24	Miesz Lajos	„ „	„	894	90	„ „ „
25	Alexi Teochár	nyomdász	„	893	24	„ „ „
26	Dr. Fabritius Ágoston	orvos	„	842	30	orvos
27	Tartler Márton	magánzó	„	815	53	
28	Herfurth Ferencz	lelkész	Keresztényfalu	811	18	lelkész
29	Jekel Vilmos	magánzó	Brassó	804	58	gazdász
30	Schmidts Vilmos	ügyvéd	„	779	20	ügyvéd
31	Korodi Mihály	háztulajdonos	„	774	60	ip. k. t.
32	Fink György	ács	„	748	37	
33	Gmeiner Gyula	gyáros	„	716	68	ip. k. t.
34	Duschoiu János	kereskedő	„	714	04	„ „ „
35	Dr. Tartler Frigyes	orvos	„	694	96	orvos
36	Remenyik István	magánzó	„	691	52	
37	Dr. Lassel Jenő	tanár	„	688	20	tanár
38	Scherg György	mészáros	„	686	78	ip. k. t.
39	Adler Jakab	bankier	„	666	84	
40	Steriu Constantin	magánzó	„	649	75	
41	Schwarz András	„	„	649	31	gyógyszerész
42	Kugler Ede	gyógyszerész	„	635	60	orvos
43	Dr. Schwarz Frigyes	orvos	„	631	40	
44	Henning Frigyes	magánzó	„	629	56	
45	Dr. Bachmeier Victor		Bécs	624	96	
46	Scherg Henrik	mészáros	Brassó	620	55	
47	Honigberger Frigyes	magánzó	„	619	65	közjegyző
48	Nemes Péter	közjegyző	„	619	—	
49	Popp B. György	kereskedő	„	604	67	jogtudor
50	Dr. Mureşianu Aurel	lapszerkesztő	„	599	94	
51	Jeremias György	korcsmáros	„	594	50	
52	Erdélyi Ede	kávés	„	593	22	
53	Mátyás Jozsef	kereskedő	„	577	36	ügyvéd
54	Reich Ágoston	ügyvéd	„	573	32	
55	Schmidt Albert	háztulajdonos	„	560	77	ügyvéd
56	Dr. Philippi Frigyes	ügyvéd	„	555	36	„
57	Puskáriu Jozsef	ügyvéd	Brassó	544	08	ügyvéd
58	Aronsohn Henrik	szállitó	„	541	87	
59	Jekel Vilmos	ügyvéd	„	541	78	
60	Adler Lipot	fényképész	„	539	58	
61	Bernhardt Rezső	lakatos	„	532	77	
62	Prentner Jozsef	kereskedő	„	532	02	ip. k. t.
63	Grünfeld' Salamon	gyáros	„	530	28	
64	Wagner Vilmos	kereskedő	„	522	17	
65	Sotir Constantin	háztulajdonos	„	519	08	
66	Schlandt Gottlieb	gyáros	„	500	15	„ „ „
67	Witting Ferencz	mészáros	„	493	03	
68	Klein Samu	fakereskedő	„	479	82	
69	Gyertyanfy Emil	kereskedő	„	473	20	
70	Dr. Phleps Frigyes	ügyvéd	„	472	74	ügyvéd
71	From Márton	kereskedő	„	462	11	
72	Ludwig Ferencz	vendéglős	„	456	39	
73	Binder Frigyes	kereskedő	„	451	42	
74	Platz Károly	korcsmáros	„	451	07	
75	Galtz Jozset	bérlö	„	440	—	
76	Schul Jozsef	kereskedő	„	432	69	
77	Teutsch Mihály	szücs	„	431	58	
78	Steiner Pál	magánzó	„	429	03	
79	Kurmes András		Rozsnyó	412	92	
80	Orghidan Constantin	mészáros	Brassó	410	04	
81	Kimm Károly	vállalkozó	„	404	40	
82	Sorea György	vendéglős	„	399	80	
83	Gáspár Jozsef	magánzó	„	390	65	
84	Szöcs János		„	387	28	
85	Klein Károly	technikus	„	383	75	
86	Teutsch M. Károly	háztulajdonos	„	374	94	

Póttagok:

Sorszám	Név	Foglalkozása	Lakhelye	fl.	cr.	jogczime
1	Tunyogi Ferencz	vendéglős	Brassó	373	—	
2	Szocsek Ferencz	háztulajdonos	„	372	28	
3	Ioanides Constantin	gyáros	„	371	02	
4	Ioanides István	„	„	371	02	
5	Eitel Gusztáv	„	„	369	44	
6	Irk Antal	földész	„	369	13	
7	Buntoiu André	kereskedő	„	368	22	
8	Lupán André	mészáros	„	356	—	
9	Szikszay János	„	„	350	80	
10	Stinghe Steriu	„	„	350	62	
11	Csalotzky János	kádár	„	347	34	
12	Stamm Traugott	magánzó	„	339	36	
13	Klein Viktor	gyógyszerész	„	336	40	gyógyszerész
14	Dr. Gust Henrik	orvos	„	332	58	orvos
15	László Dénes	kereskedő	„	329	50	
16	Zintz Henrik	„	„	328	41	
17	Harth Károly	„	„	320	88	
18	Stenner Ferencz	magánzó	„	319	15	
19	Thrul János	háztulajdonos	„	318	87	
20	Buntschu Lajos	ezredes	„	310	12	
21	Beer Ignátz	magánzó	„	309	56	
22	Kassik Antal	kereskedő	„	308	04	

Köztudomásra hozatik, hogy ezen névjegyzék mai naptól kezdve folyó évi November hó 20-ik napjáig a vármegyei főjegyző irodájában ki lesz téve és hogy az igazoló választmánynak a névjegyzék végleges megállapitása czéljából 1896-ik évi November hó 21-én tartandó ülése napjáig mindazok, kik ezen névjegyzék ellen felszólamlással élni, vagy az 1886. évi XXI. t. cz. 26. §-ában megirt kedvezményt igénybe venni ohajtják a hivatalos órák alatt a vármegye főjegyzőjénél megjegyzéseiket megtehetik illetve beadhatják.

Brassó, 1896. évi Október hó 30-án.

Dr. Jekel Frigyes,
alispán.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.